Civillieta Nr. C12279316

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
2016.gada 27.oktobrī, Krāslavā

Daugavpils tiesas
tiesnese G.Kusiņa
ar tiesas sēdes sekretāri I.Plotiņu,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību „TRANSIMPERIAL" prasība pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību „DV TIMBER GROUP" par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītājs sabiedrība ar ierobežotu atbildību „TRANSIMPERIAL" (turpmāk tekstā SIA „TRANSIMPERIAL') iesniedza tiesā prasību pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību „DV TIMBER GROUP" (turpmāk tekstā SIA „DV TIMBER GROUP") par parāda piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka 2016.gada 19.janvārī prasītājs un atbildētājs noslēdza transporta ekspedīcijas līgumu Nr.KSIA/3959/M, saskaņā ar kuru prasītājs sniedza atbildētājam kravu pārvadājumu - ekspedīcijas pakalpojumus, ko apliecina starptautisko pārvadājumu pavadzīmes CMR, savukārt, atbildētājs apņēmās samaksāt par veiktajiem pārvadājumiem saskaņā ar līguma noteikumiem un faktūru-rēķiniem.

Saskaņā ar līguma 2.1. un 2.5.punktiem, konkrēti pakalpojuma apjomi un saraksts, kurus izpilda ekspeditors, tiek norādīti pasūtījuma pieteikumos. Gadījumā, ja līguma un pasūtījuma pieteikuma nosacījumi atšķiras, tad pasūtījuma pieteikumam ir prioritāra nozīme attiecībā pret līgumu.

Saskaņā ar 1956.gada 19.maija "Konvenciju par kravu starptautisko autopārvadājuma līgumu (CMR)" 1.panta 1.punktu, gadījumā, kad līgumā norādītās kravas nosūtīšanas un saņemšanas vietas atrodas divās dažādās valstīs, no kurām vismaz viena ir līgumslēdzēja valsts neatkarīgi no līgumslēdzējas puses dzīvesvietas un nacionalitātes, tiek piemēroti šīs konvencijas noteikumi attiecībā uz katru līgumu par kravu pārvadājumiem ar autotransportu par atlīdzību. Ņemot vērā, ka starp prasītāju un atbildētāju ir noslēgts starptautisks kravu autopārvadājuma līgums, kā arī to, ka kravas nosūtīšanas vieta ir Latvija, bet kravas saņemšanas vieta ir Krievija, un Latvijas ir pievienojusies CMR Konvencijai 1994.gada 4.aprīlī (l993.gada 2.decembra likums "Par Latvijas Republikas pievienošanos 1956.gada 19.maija Konvencijai par kravu starptautisko autopārvadājumu līgumu (CMR) un šīs konvencijas 1978.gada 5.jūlija protokolam"), attiecībā uz izskatāmo strīdu ir piemērojami CMR Konvencijas noteikumi.

2016.gada 20.janvārī starp prasītāju un atbildētāju tika saskaņoti kravu pārvadājumu organizēšanas nosacījumi saskaņā ar pieteikumu Nr.00147-sb par starptautiskās kravas pārvadājumu. Prasītājs ir izpildījis savas kravas pārvadāšanas saistības pilnā apjomā saskaņā ar noslēgtā līguma un pieteikuma nosacījumiem. Kravu saņēmis kravas saņēmējs, ko apstiprina attiecīga atzīme 2016.gada 22.janvāra starptautiskajā preču pavadzīmē CMR Nr.45.

Saskaņā ar pieteikuma saturu, prasītāja kravu pārvadājumu izmaksas tika noteiktas un saskaņotas 3200 *euro* apmērā. Saskaņā ar pieteikuma noteikumiem apmaksa bija jāveic 5 dienu laikā no faktiskās izkraušanas dienas.

Saskaņā ar 2016.gada 22.janvāra CMR Nr.45 24.aili kravu izkraušana ir veikta 2016.gada 30.janvārī, līdz ar to apmaksas termiņš iestājās 2016.gada 4.februārī, par ko atbildētājam tika izrakstīts faktūrrēķins Nr.10-2016. Saskaņā ar pieteikuma saturu pasūtītājs nodrošina kravas iekraušanu/izkraušanu un muitas dokumentu noformēšanu 24 stundu laikā. Par katru dīkstāves dienu ir jāmaksā 150 *euro*. Iekraušanas laikā transportlīdzekli AO 7771-5/A8000B-5 nostāvēja dīkā ārpus pieteikumā noteiktā laika, liekas dīkstāves laiks sastāda 2 dienas. Saskaņā ar pieteikumā noteikto naudas soda summu, kopējā naudas soda summa par lieku dīkstāvi transportlīdzekļa iekraušanā ir 300 *euro*, par ko atbildētājam tika izrakstīts faktūrrēķins Nr.12-2016.

2016.gada 20.janvārī starp prasītāju un atbildētāju tika saskaņoti kravu pārvadājumu organizēšanas nosacījumi saskaņā ar pieteikumu Nr.00149-sb par starptautiskās kravas pārvadājumu.

Prasītājs ir izpildījis savas kravas pārvadāšanas saistības pilnā apjomā saskaņā ar noslēgtā līguma un pieteikuma nosacījumiem. Kravu saņēmis kravas saņēmējs, ko apstiprina attiecīga atzīme starptautiskajā 2016.gada 22.janvāra preču pavadzīmē CMR.

Saskaņā ar pieteikuma saturu prasītāja kravu pārvadājumu izmaksas tika noteiktas un saskaņotas 3200 *euro* apmērā. Saskaņā ar pieteikuma noteikumiem apmaksa bija jāveic 5 dienu laikā no faktiskās izkraušanas dienas.

Saskaņā ar 2016.gada 22.janvāra CMR 24.aili, kravas izkraušana ir veikta 2016.gada 30.janvārī līdz ar to apmaksas termiņš iestājās 2016.gada 4.februārī, par ko atbildētājam tika izrakstīts faktūrrēķins Nr.11-2016.

Saskaņā ar pieteikuma saturu, pasūtītājs nodrošina kravas iekraušanu/izkraušanu un muitas dokumentu noformēšanu 24 stundu laikā. Par katru dīkstāves dienu ir jāmaksā 150 *euro*. Iekraušanas laikā transportlīdzeklis AO 7770-5/A 6646 B-5 nostāvēja dīkā ārpus pieteikumā noteiktā laika, liekas dīkstāves laiks sastāda l dienu. Saskaņā ar pieteikumā noteikto naudas soda summu, kopējā naudas soda summa par lieku dīkstāvi transportlīdzekļa iekraušanā ir 150 *euro*, par ko atbildētājam tika izrakstīts faktūrrēķins Nr.13-2016.

Līdz prasības pieteikuma sastādīšanas brīdim atbildētājs ir veicis vairākus maksājumus, samaksājot 4500 *euro*. Uz prasības pieteikuma iesniegšanas brīdi atlikusī parāda summa par kravu pārvadājumu pakalpojumu apmaksu un dīkstāvi sastāda 2350 *euro*.

Līguma 4.5.punktā ir noteikts, ka gadījumā, ja pasūtītājs ar kavējumiem apmaksāja summas, kas jāmaksā ekspeditoram, pamatojoties uz šo līgumu vai pieteikumu, pasūtītājs maksā ekspeditoram līgumsodu 0,1% apmērā no parāda summas par katru nokavēto dienu.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1588., 1716., 1717., 1719., 1720., 1759., 1760., 1765., 1811., 1812.pantu, lūdz piedzīt no atbildētāja prasītāja labā parādu 2350 *euro* un līgumsodu 444,80 *euro*, piedzīt no atbildētāja visus tiesāšanās izdevumus. Lūdz atzīt prasītāja tiesības par laiku no sprieduma pasludināšanas līdz tā izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas.

Prasītāja pilnvarotais pārstāvis /pers. A/ tiesas sēdē prasību uzturēja pēc prasības pieteikumā minētiem motīviem un pamatiem, atkārtoja izklāstītos apstākļus. Paskaidroja, ka atbildētājs nav veicis maksājumus līdz tiesas sēdes dienai. Lūdza piedzīt no atbildētāja prasītāja labā parādu 2350 *euro*, līgumsodu 444,80 *euro* un visus tiesāšanās izdevumus. Lūdza atzīt prasītāja tiesības par laiku no sprieduma pasludināšanas līdz tā izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas.

Atbildētāja pārstāvis uz tiesas sēdi neieradās, par neierašanās iemesliem nepaziņoja. Rakstveida paskaidrojums lietā nav iesniegts. Atbildētājam

savlaicīgi likumā noteiktā kārtībā tika paziņots par lietas izskatīšanas laiku un vietu, nosūtot tiesas pavēsti uz atbildētāja juridisko adresi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu lieta izskatāma bez atbildētāja pārstāvja klātbūtnes.

Motīvu daļa

Tiesa, noklausoties prasītāja pārstāvi, izvērtējot lietas materiālus, uzskata prasību par pamatotu un apmierināmu.

Autopārvadājumu likuma 8.panta pirmā daļa nosaka, ka kravas pārvadājuma līgumu var noslēgt mutvārdos vai rakstveidā atsevišķas kravas pārvadāšanai vai kravas pārvadājumu veikšanai noteiktā laika posmā. Saskaņā ar minētā likuma 8.panta trešās daļas 2.punktu kravas starptautisko pārvadājumu līgumi ir slēdzami tikai rakstveidā. Starptautiskie pārvadājumi ir pārvadājumi, kurus veicot nepieciešams šķērsot Latvijas valsts robežu (Autopārvadājumu likuma 1.panta 30.punkts).

Prasītāja iesniegtais 2016.gada 19.janvāra transporta ekspedēšanas līgums Nr.KSIA/3959/M un 2016.gada 20.janvāra pasūtījumi Nr.00147-sb un Nr.00149-sb apstiprina, ka starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts rakstveidā kravas autopārvadājuma līgums un atbildētājs ir pasūtījis prasītājam kravas autopārvadājuma pakalpojumus (lietas 10.-21.lapa).

Autopārvadājumu likuma 3.panta pirmajā daļā noteikts, ka tiesiskās attiecības, kas veidojas, veicot kravas un pasažieru pārvadājumus ar autotransportu, reglamentē šis likums, Civillikums, citi normatīvie akti, kā arī starptautiskie līgumi, kuri ir saistoši Latvijai.

Autopārvadājuma darījumu tiesiskās attiecības regulē Ženēvas 1956.gada 19.maija konvencija "Par kravu starptautisko autopārvadājumu līgumu (CMR) un parakstīšanas protokolu", kurai Latvija pievienojās ar 1993.gada 2.decembrī pieņemto likumu "Par Latvijas Republikas pievienošanos 1956.gada 19.maija Konvencijai par kravu starptautisko pārvadājumu līgumu (CMR) un šīs konvencijas 1978.gada 5.jūlija protokolam".

1956.gada 19.maija Ženēvas Konvencija par kravu starptautisko autopārvadājumu līgumu (CMR) piemērojama katram līgumam par kravu pārvadājumiem ar autotransportu par atlīdzību, kad līgumā norādītās kravas nosūtīšanas un saņemšanas vietas atrodas divās dažādās valstīs, no kurām vismaz viena ir līgumslēdzēja valsts neatkarīgi no līgumslēdzējas puses dzīves vietas un nacionalitātes (..). Saskaņā ar Konvenciju par kravu starptautisko autopārvadājumu līgumu 4.pantu pārvadājuma līgums tiek apstiprināts, sastādot pavadzīmi. Savukārt, saskaņā ar minētās Konvencijas 9.panta 1.punktu pavadzīme ir pirmais pierādījums pārvadājuma līguma noslēgšanai, līguma nosacījumiem un tam, ka pārvadātājs ir saņēmis kravu.

Lietā noskaidrots, ka prasītājs atbildētāja uzdevumā, balstoties uz atbildētāja pasūtījumiem, laika periodā no 2016.gada 20.janvāra līdz 2016.gada 30.janvārim veica divus starptautiskus autotransporta pārvadājumus. Minēto apliecina gan abpusēji parakstītie pasūtījumi, gan arī Starptautiskās preču-transporta pavadzīmes CMR (lietas 18.-25.lapa), kurās līdzās citai informācijai ir arī kravas saņēmēju paraksti par preces saņemšanu.

Prasītājs ir norādījis, ka iekraušanas laikā transportlīdzeklis AO 7771-5/A8000B-5 nostāvēja dīkā ārpus pieteikumā noteiktā laika divas dienas, un transportlīdzeklis AO 7770-5/A 6646 B-5 nostāvēja dīkā ārpus pieteikumā noteiktā laika vienu dienu.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.panta noteikumiem puses var uzņemties pienākumu maksāt līgumsodu par saistību neizpildi un noteikt konkrētu naudas summu.

Puses, noslēdzot starptautiskā pārvadājuma līgumu, ir noteikušas soda sankcijas par dīkstāvi. Saskaņā ar pušu parakstīto pieteikumu pasūtītājs nodrošina kravas iekraušanu/izkraušanu un muitas dokumentu noformēšanu 24 stundu laikā. Par katru dīkstāves dienu ir jāmaksā 150 *euro*. Pamatojoties uz pušu vienošanos, prasītājs pamatoti ir izrakstījis atbildētājam rēķinus par dīkstāvi par trim dienām 450 *euro* apmērā.

Civillikuma 2230.pantā noteikts, ka ar pārvadājuma līgumu pārvadātājs uzņemas nosūtītāja nodotās lietas pārvest par norunātu maksu no vienas vietas uz otru norādītu vietu un tās tur nodot adresātam. Pārvadājuma līgumam, kā uzņēmuma līguma veidam, piemērojami pēdējam paredzētie noteikumi. Savukārt, Civillikuma 2223.pants nosaka, ka tiklīdz pasūtījums izpildīts un atzīts par labu, pasūtītājam jāsamaksā uzņēmējam norunātā maksa.

Saskaņā ar Autopārvadājumu likuma 24.pantu, norēķinus par kravas pārvadājumiem kārto nosūtītājs vai saņēmējs saskaņā ar līgumu, pamatojoties uz pārvadātāja rēķiniem.

Lietā noskaidrots, ka prasītājs izrakstīja atbildētājam četrus rēķinus par veikto pārvadājuma pakalpojumu apmaksu un dīkstāvi attiecīgi: 2016.gada 20.janvāra rēķinu Nr.10-2016 par summu 3200 *euro* ar apmaksas termiņu - 2016.gada 5.februāris; 2016.gada 2.februāra rēķinu Nr.13-2016 par summu 150 *euro* ar apmaksas termiņu - 2016.gada 12.februāris; 2016.gada 20.janvāra rēķinu Nr.11-2016 par summu 3200 *euro* ar apmaksas termiņu - 2016.gada 5.februāris un 2016.gada 2.februāra rēķinu Nr.12-2016 par summu 300 *euro* ar apmaksas termiņu - 2016.gada 12.februāris (lietas 26.-29.lapa). Atbildētājs nav veicis pilnu prasītāja izrakstīto rēķinu samaksu, parāda kopējais apmērs ir 2350 *euro.*

Civillikuma 1828.pants nosaka, ka, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu.

2016.gada 16.februārī prasītājs nosūtīja atbildētājam pretenziju, kurā lūdza veikt samaksu pēc rēķiniem septiņu dienu laikā (lietas 35.-44.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1838.panta pirmo daļu to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētājs būtu savas saistības izpildījis. Atbildētājs nav apstrīdējis prasības pamatu un apmēru, nav cēlis iebildumus pret prasību.

Tiesa atzīst, ka no atbildētāja prasītāja labā ir jāpiedzen parāds 2350 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Līgumsods par saistību neizpildi vispār ir konkrēti noteikta naudas summa vai cita mantiska vērtība, kuru nedrīkst noteikt vairākkārtīgu (atkārtotu) vai pieaugošu maksājumu vai devumu veidā. Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10% no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Prasītājs ir aprēķinājis un lūdz piedzīt no atbildētāja līgumsodu 444,80 *euro* apmērā par laika periodu no 2016.gada 4.februāra līdz 2016.gada 22.jūnijam par maksājumu kavējumu.

Puses ir vienojušās 2016.gada 19.janvāra transporta ekspedēšanas līguma Nr.KSIA/3959/M 4.5.apakšpunktā, ka gadījumā, ja pasūtītājs savlaicīgi nav apmaksājis jebkādas summas, kuras viņam ir jāmaksā ekspeditoram pēc šī līguma vai saskaņā ar pieteikumu, pasūtītājam ir pienākums samaksāt ekspeditoram soda naudu 0,1% apmērā no samaksai paredzētās summas par katru kavēto dienu.

Tiesa atzīst, ka prasītājam nebija pamata aprēķināt līgumsodu no 2016.gada 4.februāra, jo rēķinu apmaksas termiņi ir norādīti 2016.gada 5.februāris un 12.februāris, kā arī prasītāja aprēķinātais līgumsods pārsniedz parāda apmēra 10% robežu.

Ņemot vērā minēto, no atbildētāja prasītāja labā ir pamats piedzīt līgumsodu 235 *euro* apmērā, pārējā daļā prasība par līgumsoda piedziņu ir noraidāma.

Prasītājs lūdz noteikt tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos sešus procentus gadā no parāda pamatsummas par laiku no sprieduma pasludināšanas līdz sprieduma izpildei, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195.pantu, kas nosaka, ka taisot spriedumu, tiesa norāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot to apmēru.

Civillikuma 1756.pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu likumiskie procenti ir 6 procenti no simta gadā.

Civilprocesa likuma 195.pants pēc būtības nošķir divus likumisko procentu veidus – tos, kuri jau iekļauti prasības summā un kurus prasītājs atbilstoši iesniegtajam prasības pieteikumam lūdzis piedzīt par iepriekšējo laiku, kā arī likumiskie procenti, kuru saņemšanas tiesības tiesa paredz ar spriedumu. To likumisko procentu, kuru saņemšanas tiesības tiesa paredz spriedumā līdz tā izpildei, samaksas pienākums nevar iestāties pirms tiesas sprieduma stāšanās likumīgā spēkā, jo spēkā nestājies spriedums nerada juridiskas sekas. Savukārt atbilstoši dispozitivitātes principam lietas dalībniekam

ir tiesības pašam izvēlēties tiesību aizsardzības līdzekļus, tostarp tiesības izvēlēties – prasīt vai neprasīt piedzīt likumiskos procentus par laiku līdz spriedumam, kā arī izvēlēties laika posmu, par kādu likumiskos procentus aprēķināt un lūgt piedzīt (*skat. 2016.gada 15.februāra Augstākās tiesas Civillietu departamenta spriedums lietā Nr.SKC-0100/2016*).

Ņemot vērā minēto, prasītājam nosakāmas Civilprocesa likuma 195.pantā paredzētās tiesības likumisko kavējuma procentu (6% gadā) saņemšanai līdz sprieduma izpildei sākot ar sprieduma spēkā stāšanās dienu, jo noteikt šādas tiesības līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai nav pamata.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā ir taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli prasījumu apmierinātajai daļai.

No atbildētāja prasītāja labā ir jāpiedzen lietā samaksātie tiesas izdevumi (valsts nodeva 346,53 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi - 4,70 *euro* par pasta izdevumiem, 85 *euro* par dokumentu tulkošanu) 436,23 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmo daļu no atbildētāja prasītāja labā jāpiedzen ar lietas vešanu saistītie izdevumi 120 *euro* apmērā par juridiskajiem pakalpojumiem.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 193.pantu tiesa

N O S P R I E D A

Prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību „DV TIMBER GROUP", reģistrācijas numurs 51503070731, par labu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „TRANSIMPERIAL", reģistrācijas numurs 40003960546, parādu 2350 *euro* (divi tūkstoši trīs simti piecdesmit *euro*), līgumsodu 235 *euro* (divi simti trīsdesmit pieci *euro*), tiesāšanās izdevumus 556,23 *euro* (pieci simti piecdesmit seši *euro* 23 centi), kopā 3141,23 *euro* (trīs tūkstoši viens simts četrdesmit viens *euro* 23 centi), samaksu veicot AS Swedbank kontā LV13HABA0551017899096.

Noteikt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „TRANSIMPERIAL" tiesības par laiku no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz pilnīgai sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja sabiedrības ar ierobežotu atbildību „DV TIMBER GROUP" likumiskos procentus – 6% (sešus procentus) gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas 2350 *euro*, nepārsniedzot parāda pamatsummas apmēru.

Noraidīt prasību daļā par līgumsoda 209,80 *euro* apmērā piedziņu.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Latgales apgabaltiesai, apelācijas sūdzību iesniedzot Daugavpils tiesā.

Tiesnese G.Kusiņa